

# חצי שנה לשאגת הארי: הערכת מצב

15.10.2026 | ד"ר רפאל בן לוי | written by

עיקרי הדברים

- המלחמה שינתה את מאזן הכוחות האזורי באופן משמעותי, אך טרם הסתיימה: איראן נחלשה באופן חסר תקדים, אך המשטר שרד, והמלחמה עשויה להתחדש.
- מצר הורמוז איבד חלק ניכר מערכו כקלף אסטרטגי איראני: חסימתו גרמה נזק כלכלי ועלייה במחירי האנרגיה, אך לא הצליחה להביא למשבר כלכלי עולמי.
- היחלשות איראן משנה את מאזן הכוחות האזורי לטובת הציר הסוני ובייחוד טורקיה: אנקרה יצאה מהמערכה ללא הנזק שספגו מדינות המפרץ, ומרחב הפעולה הטורקי גדל בסוריה וברחבי אזור.
- ארה"ב הוכיחה שהיא עדיין המעצמה הצבאית היחידה המסוגלת להפעיל כוח בעצימות גבוהה הרחק משטחה, אך המלחמה חשפה מגבלות משמעותיות ביכולת לנהל מערכה ממושכת.
- מדינות המפרץ גילו שהן פגיעות בהרבה מישראל לאיום האיראני: איום זה אינו רק בעיה צבאית אלא איום על המודל הכלכלי שעליו מבוססות מדינות אלה.
- סין ורוסיה אינן מוכנות להסתכן בעימות ישיר עם ארה"ב למען איראן; וכתוצאה משנמוך יכולות איראן, ארה"ב נמצאת ביציבה משופרת בתרחיש של עימות מול מעצמות יריבות.
- המלחמה חיזקה את מעמדה של ישראל כנכס אסטרטגי עבור ארה"ב ובעלות בריתה באמצעות הוכחת יכולות צבאיות ייחודיות ולחימה כתף אל כתף עם ארה"ב.
- ישראל אינה מבודדת, אך היא ניצבת בפני קיטוב בינלאומי גובר ונקודת שפל בדעת הקהל האמריקאית: יחסי ישראל עם חלקים מהשמאל בארה"ב ובאירופה נמצאים בשפל, ובמקביל התחזקו גם קולות אנטי-ישראליים ואנטישמיים בחלקים מהימין הבדלני בארה"ב.
- מנגד, ישראל מעמיקה שותפויות אסטרטגיות עם הודו, מדינות המפרץ, יוון, אזרבייג'אן, סומלילנד ומדינות נוספות באירופה ובדרום אמריקה.
- ישראל ביססה רצועת ביטחון עמוק בלבנון ובלמה את ניסיונות איראן לקשר בין הזירות כאשר המשך הנוכחות הישראלית מגובה בהסכם עם ממשלת לבנון וארה"ב.
- ישראל צריכה להיערך לכך שהמשטר האיראני ינסה להסלים דווקא כאשר מצבו ייחלש: יש להכין יכולת לפגיעה במוקדי כוח ובמטרות ערכיות של המשטר, לתמיכה באופוזיציה האיראנית ולהגנה על השותפות האזוריות.

לקריאת המאמר במלואו

\*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.